

Pag-aari ng Pamahalaan
HINDI IPINAGBIBILI

3

Edukasyon sa Pagpapakatao

Unang Markahan - Modyul 2

Gisangun Nga Buluhaton, Mahimo Kong Buhaton

Department of Education • Republic of the Philippines

Edukasyon sa Pagpapakatao **Unang Markahan - Modyul 2** **Gisangun Nga Buluhaton,** **Mahimo Kong Buhaton**

This instructional material was collaboratively developed and reviewed by educators from public and private schools, colleges, and or/universities. We encourage teachers and other education stakeholders to email their feedback, comments, and recommendations to the Department of Education at action@deped.gov.ph.

We value your feedback and recommendations.

Pasiuna

Malipayong pagsalmot sa Edukasyon sa Pagpapakatao sa ikatulong grado, modyul sa **Gisangun nga Buluhaton, Mahimo Kong Buhaton.**

Kini nga modyul gihimo sa mga magtutudlo sa Dibisyon sa Malaybalay City subay sa K to 12 Kurikulum giniyahan sa mga opisyaes niining Dibisyon.

Kini nagtinguha nga makakat-on ang mga kabataan taliwala nga dili sila makasulod sa eskwelahan tungod sa problema sa pandemya (Covid-19).

Pahimangno sa mga Magtutudlo:

Kini nagalangkob sa mga pamaagi aron makakat-on ang mga estudyante. Gilauman nga inyo silang magiyahan sa paggamit iniini.

Alang sa mga Tinun-an:

Kini nga modyul gihimo aron mugiya kanimo sa pagsabot sa competency nga angay makat-unan ug mahibal-an.

Panghimangno sa mga Tinun-an:

1. Dili sulatan o hugawan ang modyul. Ang inyong mga tubag sa mga bulohaton isulat sa inyong mga *activity* notbuk sa ESP.
2. Iganid sa pagtubag ang mga bulohaton.
3. Ibalik ang modyul sa maayong kondisyon sa petsa sumala sa inyong gikasabotan sa imong magtutudlo.
4. Kung adunay mga pangutana o kalibog ayaw pagmakuli sa pagkonsulta sa inyong magtutudlo. Itext o tawag niining numero _____ (teacher's mobile number).

Kami nanghinaot nga pinaagi niini makasinati og bulawanon nga pagtulon-an.

ARALIN

2

Gisangun Nga Buluhaton, Mahimo Kong Buhaton

Unang Adlaw

Hibalo-i Kini

Kini nga modyul gihimo aron imong mapakita ang ka importante sa pagsalig, pag-atiman ug pagpreserbar sa kaugalingon alang sa kaayohan ug kahapsay sa pamilya ug komunidad pinaagi sa: pagpakita sa mga talagsaon nga mga abilidad nga adunay pagsalig sa imong kaugalingon.

Paghuman nimo niining modyul, ikaw gilauman nga:

1. Magpakita og pagsalig sa kaugalingon sa pagbuhat sa mga katungdanan sa panimalay ug eskwelahan.
2. Mabuhat ang katungdanan sa kaugalingong kabubut-on.

Sulayi Kini

Adunay mga lista sa mga buluhaton sa panimalay butangi og tsek (/) kung imo kining nabuhat, ekis (X) kung wala nimo nabuhat. Isulat kini sa imong *activity notebook*.

- _____ 1. paghugas sa mga plato
- _____ 2. pagbubo sa mga tanom
- _____ 3. paglaba sa mga sanina
- _____ 4. pagpanilhig sa gawas
- _____ 5. pagtabang og luto

Ikaduhang Adlaw

Subli-a Kini

Sa mga niaging leksyon inyong natun-an ang pagkahibalo sa inyong mga espesyal nga abilidad ug unsaon kini pagpalambo. Ilista sa imong *activity notebook* ang mga nahibal-an mo nga imong mga abilidad.

Kat-oni Kini

Si Gina

Kini si Gina, usa ka but-an nga bata.
Daghan katungdanan gitahas kaniya
og kini gibuhat niya nga walay pag duha-duha.
Kaugalingong kabubut-on kanunay anaa kaniya.
Momata kini'g sayo, manghipos sa gikatulgan,
magluto ug manilhig sa ilang tugkaran.
Pagbubo sa tanom ug paghugas sa kinan-an.
Kini iyang ginabuhat sa dili pa moadto sa eskwelahan.

Susiha Kini

Tubaga sa imong kaugalingon ang mga pangutana.

1. Pareho ka ba ni Gina? Ngano man?
2. Unsang mga buluhaton ang gisugo sa imong ginikanan sa inyong panimalay?

Ang pagka-miyembro sa pamilya, eskwelahan, simbahan, ug bisan unsang pundok dili sayon buhaton tungod kay may kauban kining responsibilidad ug tulubagon. Angay nato ni hatagan og importansya ug tumanon sa kaugalingong kabubut-on.

Pagpauswag

Paglista og tagtulo ka mga katungdanang buluhaton sa panimalay ug eskwelahan. Isulat kini sa imong *activity notebook*.

Panimalay

Eskwelahan

1. _____
2. _____
3. _____

1. _____
2. _____
3. _____

Ikatulong Adlaw

Subli-a Kini

Sa niaging leksyon imong natun-an ang mga buluhaton nga kaya sa imong abilidad. Sa unsang pamaagi mapakita nimo nga imong gihatagan og importansya ang katungdanan nga gihatag nimo?

Kat-oni Kini

Tan-awa ang mga hulagway sa ubos.

Tubaga sa imong kaugalingon ang mga pangutana.

1. Unsa ang gibuhat sa mga bata sa hulagway?
2. Aduna ka bay mga katungdanan sama nila?
3. Kung hatagan kag trabaho sa balay ug eskwelahan buhaton ba nimo? Ngano man?

Susiha Kini

Isip sakop, may mga buluhaton nga gihatag sa imo nga angay buhaton o hatagan og importansya. Kinahanglan nimong isulod sa kasingkasing ug huna-huna ang mga buluhaton nga ihatag sama sa pagpanglimpyo, panghugas sa plato, pagbubo sa tanom, pagpanilhig, ug uban pa. Buhata kini sa imong kaugalingong kabubut-on nga walay kapin nga balos.

Pagpauswag

Pag-drawing og kasingkasing ug kahon sa imong *activity notebook*. Isulat sa sulod sa kasingkasing kung ang mga buluhaton kaya nimo buhaton ug isulat sa sulod sa kahon kung dili nimo kayang buhaton.

Magluto og pagkaon

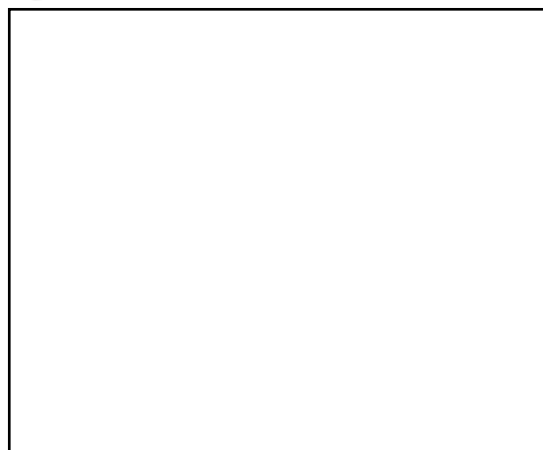
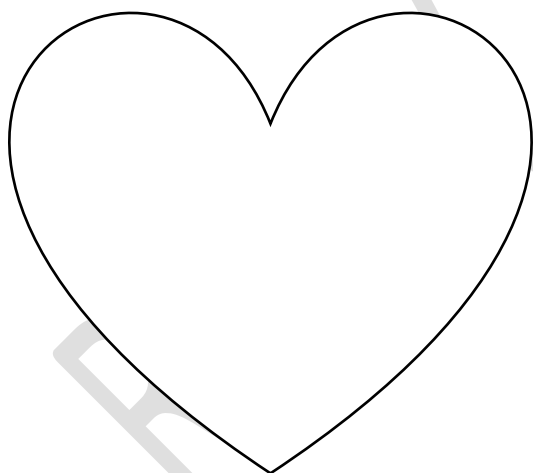
Maghipos sa gihigdaan

Mag-alsa og usa ka sakong bugas

Magbubo sa tanom

Moapil og *contest* sa pagkanta

Moapil og panday sa balay

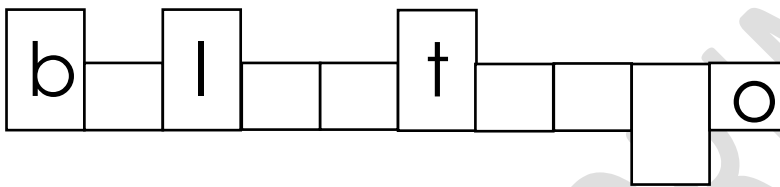
Ika-upat nga Adlaw

Kat-oni Kini

Kumpletuha ang *puzzle*. Isulat ang tubag sa imong *activity notebook*.

Unsa ang tawag sa pulong nga ang pasabot kay pagbuhat sa mga buluhaton sa kaugalingong kabubut-on.

Susiha Kini

Ang pag boluntaryo mao ang kanunay nga pagtabang sa mga buluhaton bisan wala sugoa. Gaan sa atong kaugalingon kung nabuhat nimo ang usa ka butang nga kinasing-kasing ug sa kaugalingong kabubut-on.

Pagpauswag

Basaha ang mga sitwasyon sa ubos. Isulat ang **Oo** o **Dili** sa badlis ayha ang numero.

- _____ 1. Magpaabot sa sugo ayha mobuhat niini.
- _____ 2. Malipayon nga nagatabang sa buluhaton sa balay ug Eskwelahan.
- _____ 3. Masuko kung suguon sa ginikanan.
- _____ 4. Kinasingkasing ang pagtuman nimo sa tahas nga gisugo.
- _____ 5. Manghinlo gihapon bisan wala ang magtutudlo.

Ikalimang Adlaw

Hinumdomi Kini

Tubaga ang pangutana pina-agi sa pagsumpay sa mga pulong sa ubos. Isulat kini sa inyong papel.

Aduna ka bay pagsalig sa imong kaugalingon sa paghimo sa mga buluhaton? Sa unsang pama-agi mapakita nimo nga gihatagan nimog importansya ang mga gihatag nga mga katungdanan kanimo?

Akong natun-an nga, _____

_____

_____.

Buhata Kini

Mag-drawing sa *activity notebook* og duha ka mga buluhaton nga kaya nimong buhaton sa balay.

Ebalwasyon

Basaha ug sabta og maayo ang matag-pangutana. Pagpili ug isulat ang letra sa hustong tubag sa imong *activity notebook*.

1. Unsa ang kinahanglan nimo buhaton aron mapalambo ang imong kahanas?

- a. pasagdan lang
- b. paggamit kanunay
- c. kinahanglan nga maulaw
- d. paggamit ra kung gikinahanglan

2. Ang imong abilidad kinahanglan nga _____.
a. tagoan
b. ipalambo
c. ikaulaw
d. ipanghinambog
3. Unsa ang buhaton kung moapil ka sa *contest*?
a. dili magpraktis
b. paglangay sa pagbansay
c. andamon ang imong kaugalingon
d. dili magtagad sa kompetisyon
4. Aduna kay usa ka proyekto sa Sining nga lisud buhaton apan mahimo nimo kini kung imong sulayan. Unsa kaha imong buhaton?
a. Ipabuhat sa imong papa.
b. Ipatrabaho kini sa imong kasilinganan.
c. Ayaw humana tungod kay naglisod ka.
d. Maningkamot ug magsalig sa kaugalingon.
5. Unsa ang kinahanglan nimo buhaton kung na tagaan ka sa usa ka buluhaton?
a. dili mosugot
b. mangayo og tabang sa mga igsoon
c. dili tumanon kay kapoy magtrabaho
d. buhaton kini uban ang kalipay ug pagkamakanunayon

Mga Buluhaton

Pagbuhat og mubo nga tula mahitungod sa paghatag og importansya sa mga buluhaton nga gihatag kanimo.

Susi sa Pagwawasto

UNANG ADLAW

5. /	Susiha kini
4. /	
3. /	
2. /	
1. /	

IKADUHANG ADLAW

Lahi-lahi ug tubag	Pagpauswag
--------------------	------------

IKATULONG ADLAW

Lahi-lahi ug tubag	Pagpauswag
--------------------	------------

IKA-UPAT NGA ADLAW

5. 00	Pagpauswag
4. 00	
3. dili	
2. 00	
1. dili	

IKALIMANG ADLAW

Pagbuhat sa mga bulhaton nga adunay garbo ug kagalingang kabubut-on. Mutuman bisan walay gatan-aw.	Hinumdomi kini
--	----------------

5. c	Ebalwasyon
4. b	
3. a	
2. b	
1. b	

Sanggunian

Maria Carla M. Caraan, Rolan B. Catapang, Rodel A. Castillo,

Portia R. Soriano, Rubie D. Sajise, Victoria V. Ambat, Violeta R.

Roson, Rosa Anna A. Canlas, Leah D. Bongat, Erico M.

Habijan, Marilou D. Pandiño, Irene C. de Robles. Edukasyon

sa Pagpapakatao 3. Kagamitan ng Mag-aaral sa

Sinubuanong Binisaya. Unang Edition 2014, 11-16

Deped – LRMDs, Media Gallery, 8-9

READY TO PRINT

For Inquiries or feedback, please write or call:

Department of Education - Division of Malaybalay City

Office Address: Sayre Highway P-6, Casisang, Malaybalay City

Telefax: (088) 314-0094

Email Address: malaybalay.city@deped.gov.ph